

1) визначити основні пріоритети розвитку сільського господарства та агропромислового виробництва та забезпечити державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників за бюджетними програмами;

2) забезпечити фінансування пріоритетних для розвитку економіки України галузей АПК;

3) посилити роль держави у банківській системі шляхом створенням державного спеціалізованого банку, через який держава б регулювала вплив на кредитний ринок і кредитні відносини у галузі сільськогосподарського виробництва;

4) продовжити на довгостроковий період пільгове оподаткування аграрних підприємств;

5) підвищити ефективність сільськогосподарського виробництва, шляхом створення нових високоефективних гібридів і сортів рослин та порід тварин, впровадження більш ефективних засобів захисту рослин та тварин від хвороб;

7) відновити актуальні міжнародні господарські та науково-виробничі зв'язки, шляхом створенням спільних підприємств за участю іноземних інвесторів;

8) надати фінансову підтримку підприємствам, що потребують технологічну модернізацію та здатні здійснити перехід до інноваційного розвитку виробництва;

9) створити умови підприємствам для подолання виробничих ризиків, пов'язаних з природними явищами, незалежними від аграрних товаровиробників, сприяти розвитку меліорації сільськогосподарських земель; відновлення посівних площ сільськогосподарських культур, підвищення родючості ґрунтів, екологізація агропромислового виробництва;

10) сприяти розвитку ефективної взаємодії науки і техніки;

11) створити сприятливі умови вітчизняним товаровиробникам, які експортують свою продукцію і вкладають інвестиції в аграрне виробництво, орієнтоване на випуск конкурентоспроможних товарів;

12) подолати інфляційні процеси та корумпованість економічної сфери;

13) активізувати заходи регіональної політики у сфері АПК;

14) сформувати стратегію сприятливого інвестиційного клімату аграрного сектора економіки;

15) спрямувати зусилля на підвищення рівня платоспроможності населення, як основного суб'єкта формування джерела внутрішніх інвестиційних ресурсів, за рахунок істотного поліпшення мотивації аграрних працівників, підвищення їх продуктивності праці. Відомо, що рівень

оплати праці в Україні у декілька десятків разів нижчий, ніж у промислово розвинутих країнах, а в сільському господарстві він є найнижчим серед інших видів економічної діяльності.

Отже, інвестиційний клімат є важливою складовою системи економіки, яка має створити передумови для стабільного інвестиційного зростання в аграрному секторі економіки шляхом активізації інвестиційної діяльності.

СТАТИСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Голобородько Т.В.

Криворізький національний університет

В економіці країни, в стабільному розвитку аграрної сфери інвестиційному процесу належить визначальна роль, практично це індикатор її соціально-економічного розвитку. Зменшується роль інвестиційного процесу – відразу ж виникає деформація в галузі, а з плином часу (при дійсному застої в інвестиційному процесі) можуть виникати процеси руйнування. Активізація ж інвестиційного процесу призводить до збільшення масштабів упровадження у виробництво досягнень науки і техніки, тобто забезпечується високий темп інноваційного розвитку, а на цій основі підвищується ефективність виробництва як на рівні галузі, так і на рівні національної економіки.

Проблема регіонального аналізу розподілу інвестицій полягає у значному масиві даних – значна кількість регіонів може нівелювати достовірність висновків. Саме тому доцільним є проведення детального аналізу розподілу інвестицій з використанням інструментів статистичного аналізу (табл. 1).

Мінімальне значення питомої ваги в регіональній структурі інвестицій не перевищує 0,22%. Останнє місце в рейтингу займає м. Севастопіль, окрім 2014 та 2015 рр. (Закарпатська область). Максимальне значення питомої ваги в регіональній структурі інвестицій в середньому складає 9,5%.

Для визначення найчастіше повторюваних значень часток інвестицій було використано показник моди (варіює в межах 2-4).

Таблиця 1

Розподіл капітальних інвестицій в сільському господарстві, мисливстві та наданні пов'язаних з ними послуг за 2007-2015 рр.

Показник	2007 рік	2008 рік	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Коефіцієнт структурних зрушень	-	13,75	12,88	10,97	9,15	16,14	8,34	11,39	10,20
Мода	2, 4 (5)	4 (6)	3 (5)	1, 4 (6)	4 (6)	3 (8)	3 (6)	2 (6)	3 (8)
Медіана, %	3,07	3,58	3,46	3,78	3,60	3,06	3,11	3,59	3,40
Середнє значення, %	3,70	3,70	3,70	3,70	3,70	3,70	3,70	4	4
Коефіцієнт асиметрії	0,24	0,05	0,09	-0,03	0,04	0,27	0,25	0,17	0,29
Коефіцієнт ексцесу	0,77	-0,33	1,14	-0,91	0,63	-0,90	0,71	-0,62	0,4
Максимальне значення, %	10,43	8,69	11,04	7,93	10,83	8,25	9,90	8,67	9,47
Мінімальне значення, %	0,21	0,12	0,22	0,14	0,11	0,10	0,08	0,22	0,15
Метод золотого перетину	59 % (9)	59,5% (10)	60,1 % (9)	58,3 % (9)	59,5% (9)	58,8 % (9)	61,2 % (10)	60 % (9)	59,3 % (9)
Частка половини за кількістю областей, %	22,03	25,05	21,57	21,63	20,57	23,01	24,41	20,51	19,05

Відхилення між середньою арифметичною і медіаною відображає міру асиметрії. Середнє значення розподілу інвестицій протягом 2007-2013 рр. складає 3,7% та у 2014-2015 рр. – 4%. З 2007 року по 2009 рік значення медіани менше від середнього значення на 0,63 в.п., 0,12 в.п., 0,24 в.п. відповідно, що характеризує даний розподіл як правосторонній. Значення коефіцієнту асиметрії в дані роки не перевищує 0,25, що свідчить про слабу асиметрію.

У 2010 році медіана більша від середнього значення на 0,08 в.п. (лівостороння слаба асиметрія), що говорить про збільшення кількості регіонів з часткою вище від середньої, що є свідченням підвищення концентрації інвестицій в основний капітал в сільському господарстві, мисливстві та наданні пов'язаних з ними послуг.

У 2011 - 2015 рр. абсолютне відхилення середнього значення від медіани склало 0,1 в.п., 0,64 в.п., 0,59 в.п., 0,41 в.п., 0,6 в.п. відповідно (правостороння асиметрія).

Коефіцієнт ексцесу використовується для визначення ступеня концентрації одиниць навколо середнього рівня: гостровершинний розподіл (2007 р., 2009 р., 2011р., 2013 р., 2015 р.) та плосковершинний розподіл (2008 р., 2010 р., 2012р., 2014 р.).

Використовуючи метод золотого перетину, було визначено, що межа в 61,8 % відділила в середньому 9 областей, що складає 33 % загальної кількості аналізованих областей. Отже, 33% областей капіталізують біля 60% інвестицій.

Коефіцієнт структурних зрушень має досить великі значення, що говорить про значні зміни в структурі інвестиційного розподілу. У 2008 році зміни більше ніж на 2 в.п. були у структурі Харківської, Херсонської, Хмельницької та Черкаської областей, у 2009 році – Хмельницької та Черкаської, у 2010 році – Вінницької, Кіровоградської та Черкаської, у 2011 році – Вінницької та Черкаської, у 2012 році – Вінницької, Донецької, Одеської, Полтавської та м. Києва, у 2013 році – м. Києва, у 2014 році – Донецької та м. Києва, у 2015 році – Донецької та Луганської.

Для характеристики інвестиційного процесу необхідним, на мою думку, є також дослідження частки половини за кількістю регіонів в загальній структурі. Тому було розраховано суму часток інвестицій від значення медіани до найменшого за рейтингом значення частки. Розрахований показник коливається від 19,05 % до 25,05%, тобто половина за кількістю регіонів використовує четверту-п'яту частину капітальних інвестицій, що свідчить про нерівномірний розподіл.

Проведене дослідження дає можливість стверджувати, що протягом аналізованого періоду спостерігається перевищення кількості регіонів з меншою часткою інвестицій в загальній структурі. Порушення цієї тенденції можливе в період децентралізації влади, проте нагальним стає підвищення конкурентоспроможності підприємств, регіонів для активізації інвестиційних процесів.

Список використаних джерел

1. Ковтун Н.В. Статистичне дослідження інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: теорія, методологія, практика. – Київ: ІМЕКС, 2005. – 441с.

2. Статистичні дані Державного комітету статистики України. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Кадол Л.В.

к.т.н., доцент

Криворізький національний університет

Загальновідомо, що будівельна галузь є однією з найважливіших галузей народного господарства, від якої залежить ефективність функціонування всієї системи господарювання в країні. Важливість цієї галузі для економіки будь-якої країни можна пояснити наступним чином: капітальне будівництво, як ніяка інша галузь економіки, створює велику кількість робочих місць і споживає продукцію багатьох галузей народного господарства. Економічний ефект від розвитку цієї галузі полягає у мультиплікаційному ефекті коштів, вкладених у будівництво. Будівництво – дуже чутливий показник стану економіки країни. Так, фаза підйому в економіці найперше відчувається саме у будівництві, бо швидко збільшуються капіталовкладення в основні фонди. Зростання рівня життя населення відображається на розширенні житлового й соціально-культурного будівництва. У фазах спаду й кризи темпи зниження обсягів будівництва чи не найбільші серед інших галузей економіки. Водночас будівництво може стати важливим регулятором розвитку економіки.

За даними державної служби статистики в табл. 1 простежимо невтішний фінансовий результат діяльності підприємств будівельної галузі за січень – червень 2016 року. В червні 2016 року підприємства будівельної галузі до оподаткування мали збиток в сумі 634,5 млн грн.

Таблиця 1

Фінансові результати великих та середніх підприємств до оподаткування за видами економічної діяльності за січень-червень 2016 року, млн грн.

Показник	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які отримали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат
Усього	62949,8	65,4	187173,2	34,6	124223,4

промисловість	3761.0	63.5	59399.7	36.5	55638,7
будівництво	-634.5	64.2	1677.3	353.8	2311,8

Зокрема, досвід розвинених країн світу свідчить про те, що подолання кризових явищ і активізація інвестиційної діяльності, як основи підвищення ефективності суспільного виробництва, потребують, крім всього іншого, прискореного розвитку галузей будівельного комплексу. В той же час внаслідок різкого скорочення фондів відновлення і нагромадження, більша кількість будівельних підприємств має обмежені можливості рентабельного функціонування. Тому питання зниження витрат, як чинник підвищення ефективності їх діяльності, набуває все більшого значення.

Значні особливості має формування складу і структури витрат будівельних підприємств. Діяльність будівельної організації пов'язана з витратами, частина яких відноситься до собівартості об'єктів будівництва, а частина списується на фінансові результати підприємства.

Загальновідомо, що одним із чинником зменшення витрат, є їх планування.

Метою планування собівартості будівельно-монтажних робіт повинно стати:

- визначення витрат, необхідних для виконання будівельно-монтажних робіт у встановлені терміни за умови раціонального використання матеріалів, робочої сили, будівельних та інших виробничих ресурсів, дотримання правил технічної експлуатації будівельних машин і механізмів, а також дотримання безпечних умов праці;
- організація внутрішньогосподарського розрахунку та управлінського обліку у відокремлених виробничих підрозділах будівельної організації;
- визначення ціни тендерної пропозиції, за якою будівельна організація спроможна збудувати об'єкт (виконати роботи), щодо якого проводяться торги (тендери).

Порядок і методи планування собівартості будівельно-монтажних робіт будівельні організації встановлюють самостійно, виходячи з умов та особливостей їх виробничої діяльності.

Планову собівартість окремих об'єктів будівництва та видів будівельно-монтажних робіт потрібно розраховувати на основі техніко-економічних обґрунтувань і визначатися за статтями витрат або за елементами витрат.